

Historie

Israels største sejr

På seks dage i 1967 nedkæmpede Israel alle sine fjender mod nord, vest og syd og sikrede nationens overlevelse. Følg kampen dag for dag.

Israels karismatiske forsvarsminister Moshe Dayan udtænker Operation Focus sammen med hærledelsen. polfoto/corbis & getty images

Af Esben Sylvest, 05.02.2010

5. juni 1967 iværksætter den israelske hær Operation Focus. På tre timer knuser israelske jagerpiloter det egyptiske luftvåben og baner vejen for en invasion. Seks dage senere har Israel nedkæmpet alle sine fjender mod nord, vest og syd og sikret nationens overlevelse.

Følg krigen dag for dag - 5.-10. juni 1967

Seksdageskrigen sikrer Israel kontrol over Gaza, Sinai, Vestbredden og Golanhøjderne. Sinaihalvøen bliver rømmet efter fredsftalen med Egypten i 1979.

Dag 1: 5. juni 1967

Israel åbner krigen med luftangreb

Israels luftvåben indleder den såkaldte Operation Focus med et overraskelsesangreb på egyptiske luftbaser. Siden angriber landtropper fra Israel Defence Forces (IDF) egypterne.

Egypten-fronten: Lidt over kl. syv om morgenen bryder helvede løs på de egyptiske luftbaser. I et minutiøst tilrettelagt angreb ødelægger israelske kampfly hundreder af egyptiske MiG-jagere på luftbaserne vest for Suez. Kl. 10.35 erklærer den israelske hærledelse Egyptens luftvåben for ødelagt og beordrer landtropper ind i Gaza og Sinaiørkenen.

Jordan-fronten: Jordansk artilleri rammer den israelske del af Jerusalem og Tel Aviv. Heftige kampe bryder ud mellem israelske og jordanske tropper i og omkring Jerusalem.

Syrien-fronten: Syrisk artilleri bombarderer israelske byer og landbrug. Israel vælger ikke at svare igen.

Dag 2: 6. juni 1967

Israelerne tromler ind i Sinai

Luftrummet er erobret, og Mirage- og Mystere-jagere yder luftstøtte til IDF's landtropper, der effektivt rydder ud i de stærkeste egyptiske stillinger.

Egypten-fronten: Israelerne har erobret luftherredømmet, og beskyttet af luftvåbenet rykker kampvognsbataljoner hurtigt og voldsomt frem over en bred front i Sinaiørkenen. Selvom egypterne stadig har store hærstyrker, der end ikke har været i kamp, beordrer Gamal Abdel Nasser om aftenen fuld tilbagetrækning mod sikkerheden vest for Suez-kanalen.

Jordan-fronten: Jordanerne taber kampen om byerne Jenin og Ramallah. Også i Jerusalem mister de terræn og vigtige forsvarspositioner, herunder den stærke befæstning Ammunition Hill.

Syrien-fronten: Små syriske fremstød fra Golanhøjderne bliver effektivt slået tilbage. Angrebene er skinmanøvrer inden et planlagt syrisk hovedfremstød senere på ugen. Det bliver aldrig sat i gang.

Dag 3: 7. juni 1967

Jordanerne mister Jerusalem

En landsætning sikrer kontrol med Tiranstrædet. Samtidig erobrer IDF den gamle bydel i Jerusalem, hvor jødernes helligste sted, Tempelbjerget, ligger.

Egypten-fronten: Egyptiske tropper på panisk tilbagetog gennem Sinai-ørkenen bliver sønderbombet af det israelske luftvåben. På sydspidsen af Sinai erobrer israelske marinesoldater Sharm El Sheikh. Herefter erklærer de Tiranstrædet, som egypterne den 23. maj spærrede for israelsk skibstrafik, genåbnet.

Jordan-fronten:

Israelske soldater erobrer i indædte gadekampe resten af Jerusalem og indtager til sidst den gamle bydel. På resten af Vestbredden er de jordanske tropper i opløsning, og mens israelerne tromler ind i Nablus og Jeriko, flygter resterne af den jordanske hær i sikkerhed øst for Jordanfloden.

Syrien-fronten:

Granater hagler ned over de israelske bosættelser. Hærledelsen insisterer på at nedkæmpe Egypten og på den måde skræmme Syrien til at slutte fred.

Dag 4: 8. juni 1967

Egyptisk tilbagetog ender i katastrofe

Israelerne er overbevist om, at de vinder krigen. Nu gælder det om at hive al kampkraft ud af fjenden. Hundreder af egyptiske kampvogne bliver skudt i stykker under flugt, og de jordanske styrker på Vestbredden knuses.

Egypten-fronten:

Mitla- og Giddi-passene, som de egyptiske soldater skal igennem for at nå i sikkerhed vest for Suezkanalen, er rene dødsfælder. Her er de flygtende arabere lette mål for israelske fly og kampvogne, der gennemfører en regulær nedslagtning. I løbet af eftermiddagen indgår Egyptens præsident Nasser en våbenhvile med israelerne, der nu besidder hele Sinai og Gaza.

Jordan-fronten:

Israelerne indtager Hebron og sprænger broerne over Jordanfloden. Vestbredden er nu fysisk isoleret – og krigen mod Jordan forbi. Hele det historiske Palæstina er under israelsk kontrol.

Syrien-fronten:

Hærledelsen overvejer en afsluttende offensiv mod Syriens Golanhøjder.

Dag 5: 9. juni 1967

Israelsk offensiv i Golanhøjderne

Forargelsen er stor blandt israelerne. Syrien, som har bombarderet Israelsk land i fem dage, er hidtil sluppet alt for billigt. Med de to andre fronter sikret indleder IDF et angreb mod Golan over en 40 km bred front.

Egypten-fronten: I en radiotransmitteret tale erklærer Egyptens præsident Nasser, at der nu hersker ro ved fronten, og han indgiver sin afskedsbegæring. Spontane støtte-demonstrationer i gaderne får ham dog til at omgøre sin beslutning.

Syrien-fronten: Israel beslutter at udnytte den historiske chance for at slå til mod syrerne og erobre de strategisk vigtige Golanhøjder. Den israelske hær sætter en voldsom offensiv ind mod nord, hvor syrerne er stærkest. Erobringen af fæstningen Tel Fakhir koster den israelske angrebsbataljon dyrt – kun 4 ud af 800 mand er efterfølgende kampdygtige. Men erobringen sikrer kontrol over vigtige veje og flår syrernes forsvar i stykker. Uhindret kan IDF's øvrige styrker nu angribe forsvarsstillingerne i Golanhøjderne i ryggen.

Dag 6: 10. juni 1967

Golan erobres i sidste minut

Offensiven i nord er et kapløb med tiden. Premierminister Levi Eshkol er under massivt pres fra FN for at indgå en våbenhvile, der skal begynde samme dag.

Syrien-fronten:

Fra morgenstunden står det klart, at IDF vil sejre, og syrerne indleder et tilbagetog. Nu gælder det for israelerne om at få erobret territorium og nøglepositioner i Golanhøjderne, inden våbenhvilen træder i kraft om aftenen. Kl. 8.45 offentliggør den syriske statsradio i Damaskus, at militærets hovedkvarter i Quneitra er faldet.

Meddelelsen, der er ukorrekt, skal få Sovjet til at blande sig i krigen. I stedet får den de syriske tropper til at gå i panik. Alle befæstninger bliver forladt i al hast, og israelerne erobrer til deres egen store overraskelse hele Golanhøjderne.

<http://historienet.dk/krig/mellemoesten/israels-stoerste-sejr>